

Handläggare
Hanna Markkula
Telefon: 08-508 36 235

Till
Äldrenämnden
den 17 april 2018

Remiss om Stockholms stads strategi för romsk inkludering

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 2018/000070

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ann-Christine Hansson
förvaltningschef

Raili Karlsson
avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad är utvecklingskommun för romsk inkludering och i och med detta har staden åtagit sig att ta fram en strategi för romsk inkludering. Strategin föreslås gälla 2018-2022 och tydliggör en övergripande inriktning samt ansvarsfördelning för stadens fortsatta utvecklingsarbete inom rättighetsområdena arbete och försörjning, utbildning, kultur samt social omsorg och trygghet. Strategin kompletterar stadens Riktlinjer för nationella minoriteter.

Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att de hinder som romer kan erfa i stadens verksamheter undanröjs och anser att strategin bidrar till att stärka stadens utvecklingsarbete med romers rättigheter. Äldreförvaltningen vill särskilt lyfta fram att det är viktigt att äldreomsorgen har kunskap om romers historia, språk och kultur för att bidra i arbetet för en ökad delaktighet där särskilt äldre kvinnor lyfts fram som en sårbar grupp.

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har remitterat ”Strategi för romsk inkludering” för yttrande till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, samtliga stadsdelsnämnder samt ett antal romska organisationer. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 3 maj 2018.

Bakgrund

År 2016 ansökte Stockholms stad och beviljades av regeringen att under två år vara en av fem utvecklingskommuner för romsk inkludering. Detta är en del av regeringens tjugoåriga strategi för romsk inkludering som har sin utgångspunkt i mänskliga rättigheter med särskild betoning på icke-diskriminering. Ansökan beviljades utifrån bedömningen att staden har en utvecklings- och förändringspotential avseende romers tillgång till grundläggande mänskliga rättigheter. I budget för 2017 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att i samråd med romska företrädare och berörda nämnder ta fram en strategi för romsk inkludering.

Ärendet

Stadsledningskontorets kansli för mänskliga rättigheter har utarbetat ett förslag till strategi för romsk inkludering som ska gälla för åren 2018-2022. Strategin har tagits fram i samarbete med romska företrädare, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning samt arbetsmarknads-, kultur-, social- och utbildningsförvaltningen. Arbetet har fokuserat på att identifiera hinder som kan påverka romers tillgång till sina mänskliga rättigheter.

Strategin tydliggör stadens arbete inom rättighetsområdena arbete och försörjning, utbildning, kultur samt social omsorg och trygghet. Strategin kompletterar stadens riktlinjer för nationella minoriteter. Syftet är att lägga fast stadens övergripande inriktning samt arbetsätt och ansvarsfördelning för hur arbetet med romsk inkludering ska bedrivas. Arbetsätt som särskilt gynnar romska kvinnor, barn och unga har identifierats som angelägna utvecklingsområden.

Det föreslås att kommunstyrelsen ansvarar för kommunikation, samordning och uppföljning av strategin. Arbetsmarknads-, kultur-, utbildnings- och socialnämnden samt stadsdelsnämnderna ansvarar för att genomföra strategin. Uppföljning sker bland annat genom den årsrapport som kommunstyrelsen föreslås ta fram.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen, planeringsavdelningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den

10 april 2018, de fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 11 april.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Som det lyfts fram i förslaget är det viktigt att staden har en gemensam plattform i det långsiktiga arbetet med att säkerställa romers mänskliga rättigheter. Äldreförvaltningen anser att det är angeläget att undanröja de hinder som romer kan erfara i stadens verksamheter.

Äldreförvaltningen instämmer i de olika insatser som föreslås inom de olika rättighetsområdena. När det gäller social omsorg och trygghet så föreslås det att socialnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett strategiskt och långsiktigt arbete som ökar den romska minoritetens förtroende för socialtjänsten. Äldreförvaltningen anser att det är ett angeläget område för att öka delaktigheten och leda till skillnad för enskilda individer.

I sammanhanget vill äldreförvaltningen lyfta fram att äldre romer är en relativt osynlig grupp inom äldreomsorgen. Det kan eventuellt hänga samman med en tradition av och vilja att själva ta hand om sina äldre när de blir gamla. Det är viktigt att äldreomsorgens verksamheter har kunskap om romers historia, språk och kultur för att bidra i arbetet för en ökad delaktighet i enlighet med strategin. Även i arbetet med att motverka våld i nära relationer är äldre, och framför allt äldre kvinnor, en sårbar och särskilt utsatt grupp. Enligt äldreförvaltningen bör denna grupp lyftas fram tydligare i strategin.

Strategin tydliggör hur stadens arbete med romsk inkludering kan bidra till mer gynnsamma arbetsmarknadsvillkor för romska kvinnor. Äldreförvaltningen vill även i detta avseende påtala vikten av ett högt förtroende för äldreomsorgens insatser. Att ta emot hjälp från äldreomsorgen kan leda till ett minskat behov av hjälp från anhöriga. Det kan i sin tur leda till ökade möjligheter för de anhöriga att stå till arbetsmarknadens förfogande. Ur ett jämställdhetsperspektiv kan detta ha större betydelse för kvinnor eftersom de sannolikt i högre grad utför anhöriginsatser än män.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Remiss – Stockholms stads strategi för romsk inkludering 2018-2022